

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้
ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

**Development of Experiential Learning Management for Promoting
Learning Skill to Students in Early Childhood Education**

ต้องชนะ หมั่นบรรจง,

ประภาพร คงวัดใหม่ และ เกษศิริรินทร์ สุวรรณรุ่งโรจน์

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Tongchana Monbunjong,

Prapaporn Kongwatmai and Kedsirin Suwanrunroj

Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: mongkon.j@ptu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 2) เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสื่อและของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 22 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ระยะเวลาในการวิจัยภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คือ AEDRCAE Model มี 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นวิเคราะห์และรับประสบการณ์ ชั้นออกแบบและสะท้อนการเรียนรู้ ชั้นการสร้างมโนทัศน์ ชั้นการประยุกต์ใช้ และชั้นการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเหมาะสมต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์โดยรวมมีทักษะการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก 3) ระดับคุณภาพความพึงพอใจของ

นักศึกษาศาขาวิชากการศึกษปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบกการณโดยรวม และรายด้านอยู่
ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบกการณ; การจัดการเรียนรู้เชิงประสบกการณ;
การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา

Abstracts

The purposes of this research were: 1) Develop an experiential learning management model to promote learning skills of students in the field of early childhood education 2) compare the learning skills of students in the field of early childhood education before and after the experiential learning program 3) study the satisfaction Satisfaction with experiential learning on learning skills for students in early childhood education. Sample group in this research was freshmen students in early childhood education of faculty of education in Pathumthani University and registered in subject of Media and Toys for Young Children Development totally were 22 people using Purposive Sampling and period times for researching during on semester 1 to 2 in academic year 2020. The Instruments of this research were 1) The experiential learning management plan 2) The learning skill evaluation model and 3) The satisfactory assessment model. Statistics of this research were mean and standard division.

The research finding were: 1) The model of experiential learning management to promote learning skills of students in early childhood education is the AEDRCAE Model, which has 5 steps, which are analytical and experiential. Design and reflection on learning conceptualization stage application stage and the evaluation stage There is a high level of suitability. 2) The learning skills of the students in the field of early childhood education after the overall experiential learning management had good learning skills. 3) The level of the quality of satisfaction of students in the Early Childhood Education Program towards the overall and individual aspect of experiential learning management model was at a high level.

Keywords: Development of Experiential Learning Management Model; Experiential Learning Management; Promoting Learning Skill to Students in Early Childhood Education

บทนำ

การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางอาชีพสูงควรเริ่มจากกระบวนการผลิตครู เนื่องจากเป็นช่วงของการ
สร้างความรู้ ทศนคติ บุคลิกภาพ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต (Paitoon Sinlarat, 2014 :
64) ซึ่งสำนักงานการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขา
ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้าน
ความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการคิด
วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ เมื่อ

นักศึกษาได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขา ครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) จะมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ดังนี้ คือ 1) มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอนและมีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ 2) มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกับ ผู้เรียน และผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม 3) มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่ 4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา และข้อ โต้แย้งโดยการแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ 5) มี ความสามารถในการพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการวิชาชีพและสังคม อย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการ พัฒนาที่ยั่งยืน 6) มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลาย และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา สมรรถนะของตนอยู่เสมอ (Ministry of Education, 2011 : online) ดังนั้นสถาบันที่มีหน้าที่ในการผลิตครู จึงต้องวางแนวทางเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาวิชาชีพครูให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่สำนักงาน การอุดมศึกษาได้กำหนดไว้

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการก่อนออกฝึก ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์จำนวน 31 คน และสัมภาษณ์นักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์จำนวน 6 คน ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่านักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มีความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการก่อนออกฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ และ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีการสอนที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรม เหมาะกับรายวิชาที่เน้นปฏิบัติ หรือเน้นการฝึกทักษะ สามารถใช้จัดการเรียนการสอนได้ทั้งเป็นกลุ่ม และเป็น รายบุคคล ดังงานวิจัยของสุชาติ หวังสิทธิเดช และคณะ (2559 : 56) ที่ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นการได้รับประสบการณ์ 2) ขั้นการสะท้อนการเรียนรู้ 3) ขั้นการสร้างมโนทัศน์ 4) ขั้นการ ประยุกต์ใช้ และ 5) ขั้นการประเมินผล และผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการเรียนรู้หลังการใช้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับดี 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของอาจารย์อยู่ในระดับมาก

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จึงมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่เปลี่ยนไปจากการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ

การเรียนรู้ของผู้เรียนเองให้มีความเข้าใจในเนื้อหา บทเรียนที่เรียนและสามารถเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ที่ได้จากการเรียนจนสามารถพัฒนาความรู้สู่การสร้างชิ้นงานใหม่ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและปฏิบัติได้อย่างสร้างสรรค์ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตใหม่จากสถานการณ์โควิด-19

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 42 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 22 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกเฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสื่อและของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จำนวน 8 แผน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

2.2 แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และทักษะการเรียนรู้

3.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง กรอบแนวคิดเชิงโครงสร้างที่ชี้แนะแนวทางลักษณะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง โดยมีส่วนร่วม การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ประกอบด้วย 5 ขั้น เรียกรูปแบบนี้ว่า AEDRCAE Model โดยแต่ละขั้นประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ขั้นวิเคราะห์และรับประสบการณ์ (Analyze and Experience) เป็นขั้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์และหาประสบการณ์ด้วยตนเอง จากการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น การเรียนการสอนในห้องเรียน การอ่านหนังสือ การดูวีดิทัศน์ การศึกษาสังเกตสถานการณ์ หรือลงมือทำกิจกรรมจากสภาพจริง และการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) เตรียมผู้เรียนโดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ทำการประเมินทักษะการเรียนรู้ก่อนการเรียน และ 3) จัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้นิทานและหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัยที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์และรับประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นออกแบบและสะท้อนการเรียนรู้ (Design and Reflection) เป็นขั้นการทบทวนประสบการณ์ที่ได้พบ ได้เห็น และได้ฟังมา เพื่อสร้างความเข้าใจที่แจ่มชัด และเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ แล้วสร้างแบบโดยวิธีการเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือการบันทึกการเรียนรู้ จนนำไปสู่ความเข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) จัดเตรียมเสริมความรู้ สร้างความเข้าใจในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ 2) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ได้รับประสบการณ์และค้นคว้ากับเพื่อน และ 3) สรุปเป็นองค์ความรู้จากการได้รับประสบการณ์โดยบันทึกสรุปคนเดียวหรือร่วมกันกับเพื่อนเพื่อสร้างรูปแบบของประสบการณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างมโนทัศน์ (Concept) เป็นขั้นความคิดรวบยอด โดยนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การนำข้อมูลที่ได้จากขั้นการได้รับประสบการณ์มาสะท้อน และสร้างเป็นการนำเสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูดและการเขียน อาจเขียนลงในแผนภูมิหรือตารางพร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า เช่น 1) จัดเตรียมแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 3-5 คน 2) ร่วมกันสร้างผังมโนทัศน์ตามความคิดรวบยอดของสมาชิกกลุ่ม และ 3) สรุปผลงานและนำเสนอผลงานแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นขั้นตอนการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งอาจจัดทำเป็นโครงการ กิจกรรมต่างๆ การแก้ปัญหาหรือการค้นคว้าวิจัยต่อไป การประยุกต์ใช้ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน เช่น 1) วางแผนการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อ 2) ลงมือผลิตสื่อ นิทาน และหุ่นร่วมกัน และ 3) นำผลงานที่ผลิตไปใช้กับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นตอนการสรุปผลการเรียนรู้จากกระบวนการทั้ง 4 ขั้นข้างต้น โดยสรุปพาดพิงสู่หลักการ สุ่มมองหรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น อาจร่วมกันสรุปหรือการลงมือกระทำ เช่น 1) ประเมินผลงาน การนำเสนอ และประโยชน์ที่ได้รับ 2) สะท้อนความคิดของผลงาน/ชิ้นงาน และ 3) สรุปผลงานเพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจ

3.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวนคาบที่ใช้สอน สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล

3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์ (IOC: Item Objective Congruence) ผลจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มีความสอดคล้องกันสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

3.5 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีลักษณะเป็นอันดับคุณภาพมาตราส่วนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ประเมินทักษะการเรียนรู้มาทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแปลความหมายผลตามเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยใช้แนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.6 สร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีลักษณะเป็นอันดับคุณภาพมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับน้อย

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ประเมินทักษะการเรียนรู้มาทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแปลความหมายผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 2.50 – 3.00 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับดี

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับน้อย

3.7 นำแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในรายวิชานิทานและหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์ (IOC: Item Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้แสดงความคิดเห็นได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00

3.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการเรียนรู้โดยคณะผู้วิจัยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญจากแบบประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงแก้ไข

3.9 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มีลักษณะคุณภาพ มาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ประเมินทักษะการเรียนรู้มาทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแปลความหมายผลตามเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยใช้แนวคิดของเบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับระดับมาก

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับระดับน้อยที่สุด

3.10 นำแบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ (IOC: Item Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้แสดงความคิดเห็น ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00

3.11 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์โดยผู้วิจัยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญจากแบบประเมินความสอดคล้องมาวิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงแก้ไข

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ผู้วิจัยได้ทดลองโดยอาศัยการทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The One - group Pretest –posttest Design) ซึ่งคณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการประเมินทักษะการเรียนรู้ ก่อนเรียนในสัปดาห์ที่ 1 และหลังการสอนในสัปดาห์สุดท้ายเพื่อวัดความสามารถและทักษะการเรียนรู้ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

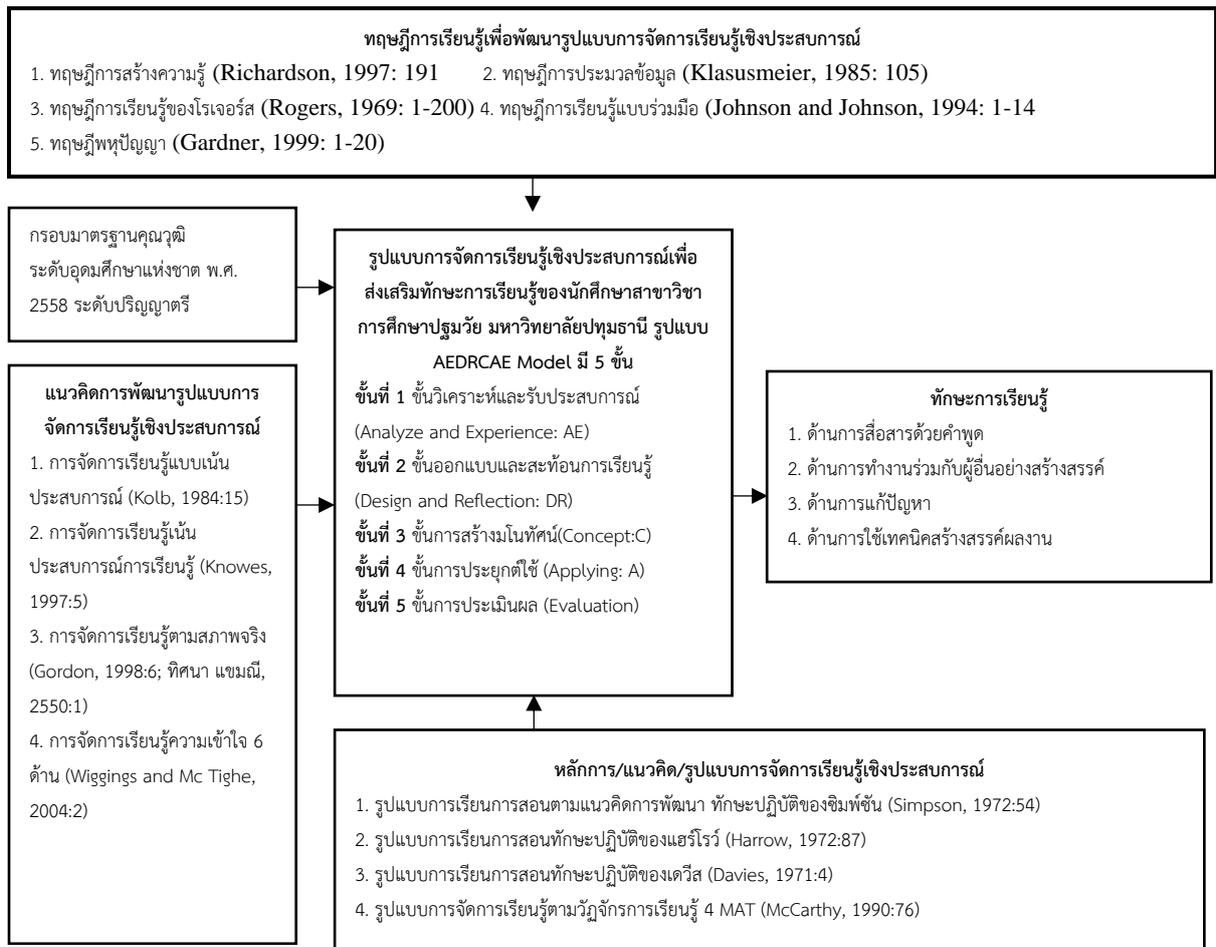
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 2) การเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย 3) การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของอาจารย์วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยประยุกต์ใช้วิธีการเชิงระบบ (systematic approach) เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนารูปแบบโดยใช้วิธีการเชิงระบบที่เรียกว่า “ADDIE Model” มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนวิเคราะห์ (analyze phase) ขั้นตอนออกแบบ (design phase) ขั้นตอนพัฒนา (develop phase) ขั้นตอนนำไปใช้ (implement phase) และขั้นตอนประเมินผล (evaluate phase) โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เพราะผู้วิจัยสามารถออกแบบและพัฒนาไปพร้อมกันในขณะที่ทำการทดลอง ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนวิเคราะห์และรับประสบการณ์ (Analyze and Experience) ขั้นตอนออกแบบและสะท้อนการเรียนรู้ (Design and Reflection) ขั้นตอนการสร้างมโนทัศน์ (Concept) ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ (Applying) และขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งมีกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

ตารางที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ได้รูปแบบ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ	แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 ขั้นวิเคราะห์และรับประสบการณ์ (Analyze and Experience: AE) เป็นขั้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์และรับประสบการณ์ด้วยตนเอง</p>	<p>ประเมินทักษะการเรียนรู้ก่อนการเรียนรู้ ผู้เรียน และผู้สอน และประเมินความเหมาะสมของประสบการณ์ที่ได้รับหรือที่ได้เรียนรู้มาจากสภาพจริง</p>
<p>ขั้นที่ 2 ขั้นออกแบบและสะท้อนการเรียนรู้ (Design and Reflection: DR) เป็นขั้นการทบทวนประสบการณ์ที่ได้พบ ได้เห็น และได้ฟังมา เพื่อสร้างความเข้าใจที่แจ่มชัด และเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โดยออกแบบและเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือการบันทึกการเรียนรู้จนนำไปสู่ความเข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้</p>	<p>ผู้สอนสังเกต ความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับประสบการณ์</p>
<p>ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างมโนทัศน์ (Concept: C) เป็นขั้นความคิดรวบยอด โดยนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การนำข้อมูลที่ได้จากขั้นการได้รับประสบการณ์มาสะท้อน และสร้างเป็นการนำเสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูดและการเขียน อาจเขียนลงในแผนภูมิหรือตารางพร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า</p>	<p>ผู้เรียนและผู้สอนประเมินการสรุปความคิดรวบยอดทั้งกลุ่มและรายบุคคล</p>
<p>ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ (Applying: A) เป็นขั้นตอนการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งอาจจัดทำเป็นโครงการกิจกรรมต่างๆ การแก้ปัญหาหรือการค้นคว้าวิจัยต่อไป การประยุกต์ใช้ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน</p>	<p>ผู้เรียน เพื่อนๆ ในชั้นและผู้สอนประเมินผลการประยุกต์ประสบการณ์มาใช้</p>

<p>ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation: E) เป็นขั้นตอนการสรุปผลการเรียนรู้จากกระบวนการทั้ง 4 ขั้นข้างต้น โดยสรุปสู่หลักการมุมมองหรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น ร่วมกันสรุปหรือการลงมือกระทำ</p>	<p>ผู้เรียน เพื่อนในชั้น และผู้สอนร่วมกัน ประเมินผลงาน และประโยชน์ที่ได้รับที่สะท้อนความคิดจากชิ้นงาน ประเมินผลด้วยการทดสอบหลังเรียน และประเมินผลจากความพึงพอใจของผู้เรียน</p>
--	--

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนดังแสดงในตารางที่ 2 – 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน (N = 3)

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ				
1	ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบ	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
2	ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	3.33	.57	เหมาะสมปานกลาง
รวม		3.66	.57	เหมาะสมมาก
แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้เป็นพื้นฐานและรูปแบบ				
3	ความชัดเจนในการบรรยายถึงแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
4	ความเหมาะสมในการนำแนวคิดทฤษฎีมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ	3.67	.57	เหมาะสมมาก
รวม		3.83	.76	เหมาะสมมาก
การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน				
5	ความครอบคลุมขององค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบการเรียนการสอน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
6	ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบการเรียนการสอน	3.67	.57	เหมาะสมมาก
7	ความชัดเจนของหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	3.63	.57	เหมาะสมมาก
8	ความสอดคล้องของหลักการกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
9	ความชัดเจนของจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก

10	ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	3.67	.57	เหมาะสมมาก
11	ความเหมาะสมของเนื้อหาที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอน	4.67	.57	เหมาะสมมากที่สุด
12	ความชัดเจนของกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอน	4.67	.57	เหมาะสมมากที่สุด
13	ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอนกับจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	4.33	1.15	เหมาะสมมาก
14	ความชัดเจนของหลักเกณฑ์และแนวทางการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอน	3.33	.57	เหมาะสมปานกลาง
15	ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และแนวทางการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอน	3.67	.57	เหมาะสมมาก
16	ความสอดคล้องของแนวทางการวัดและประเมินผลกับจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	3.67	.57	เหมาะสมมาก
รวม		3.94	.41	เหมาะสมมาก
โดยภาพรวมเฉลี่ย		3.81	.33	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า รูปแบบการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .41) 2) แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้เป็นพื้นฐานและรูปแบบ ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .76) และ 3) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .57)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	“รูปแบบการเรียนการสอน” ให้รายละเอียดเพียงพอต่อการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้	4.33	.57	เหมาะสมมาก
2	รายละเอียดใน “รูปแบบการเรียนการสอน” ระบุถึงการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นก่อนการสอนได้อย่างชัดเจน	4.66	.57	เหมาะสมมากที่สุด
3	รายละเอียดใน “รูปแบบการเรียนการสอน” ระบุถึงการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นก่อนการสอนได้ครบถ้วน	4.66	.57	เหมาะสมมากที่สุด
4	รายละเอียดใน “การใช้รูปแบบการสอน” มีการบรรยายให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน	4.33	.57	เหมาะสมมาก
5	รายละเอียดใน “คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน” มีการบรรยายให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
รวม		4.60	.34	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า การใช้รูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D. = .34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือข้อ 5 รายละเอียดใน “คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน” มีการบรรยายให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 5.00, S.D. = .00$) รองลงมาคือ ข้อ 2 รายละเอียดใน “รูปแบบการเรียนการสอน” ระบุถึงการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นก่อนการสอนได้อย่างชัดเจน ข้อ 3 รายละเอียดใน “รูปแบบการเรียนการสอน” ระบุถึงการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นก่อนการสอนได้ครบถ้วน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 4.66, S.D. = .57$) ส่วนข้อ 1 และข้อ 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ รายด้านและโดยภาพรวม

รายการ	ทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา				แปลผล
	ก่อนการเรียนรู้		หลังการเรียนรู้		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการสื่อสารด้วยคำพูด					
1. ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจความรู้สึกและทัศนคติของตนเอง	1.32	.47	2.41	.50	ดี
2. ติดตามสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม	1.36	.49	2.36	.49	ดี
3. นำเสนอชิ้นงานร่วมกับเพื่อนกลุ่มอื่นในชั้นเรียน	1.23	.42	2.32	.47	ดี
4. บอกเล่าเรื่องราว และแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อ และของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้กับเด็กปฐมวัย	1.18	.39	2.45	.51	ดี
รวมเฉลี่ย	1.27	.18	2.38	.22	ดี
ด้านบุคลิกภาพ					
1. ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	1.23	.42	2.68	.47	ดีมาก
2. ทำงานเป็นทีมร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่	1.32	.47	2.45	.51	ดี
3. กระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ผลงานร่วมกับผู้อื่น	1.23	.42	2.55	.51	ดีมาก
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ/วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	1.27	.45	2.59	.50	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	1.26	.14	2.56	.22	ดีมาก
ด้านการแก้ปัญหา					
1. วิเคราะห์สาเหตุ ประเด็นของปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน วางแผนและลงมือแก้ไข	1.27	.45	2.41	.50	ดี
2. สืบค้นหาแนวทางหลากหลายในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยประสบมาก่อน	1.23	.42	2.59	.50	ดีมาก
3. กล้าเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและแก้ไขปัญหาได้	1.32	.47	2.59	.50	ดีมาก

รวมเฉลี่ย	1.27	.24	2.53	.24	ดีมาก
ด้านการใช้เทคนิคสร้างสรรค์ผลงาน					
1. ออกแบบ สร้างสรรค์ นิทานและหุ่นจากสื่อที่หลากหลาย	1.36	.50	2.59	.50	ดีมาก
2. เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการสร้างสรรค์สื่อและของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความทนทานและหาง่ายในท้องถิ่น	1.35	.44	2.45	.51	ดี
3. ผลิตสื่อสื่อ และของเล่นโดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย	1.28	.45	2.50	.51	ดีมาก
4. ปรับเปลี่ยน ประยุกต์ชิ้นงานตามคำแนะนำและความเหมาะสม	1.27	.48	2.59	.50	ดีมาก
5. ใช้เทคนิควิธีการใช้สื่อและของเล่นที่ดึงดูดความสนใจเด็ก	1.18	.39	2.73	.45	
รวมเฉลี่ย	1.29	.20	2.57	.19	ดีมาก
โดยภาพรวม	1.27	.09	2.51	.11	ดีมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์โดยรวมมีทักษะการเรียนรู้ดีขึ้นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.51, S.D. = .11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีด้านที่นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการใช้เทคนิคสร้างสรรค์ผลงาน ($\bar{X} = 2.57, S.D. = .19$) 2) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 2.56, S.D. = .22$) และ 3) ด้านการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.53, S.D. = .24$) ส่วนที่นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ในระดับดี ได้แก่ ด้านการสื่อสารด้วยคำพูด ($\bar{X} = 2.38, S.D. = .22$)

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
 ปฐมวัย

รายการ	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์			
1. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสม เป็นเรื่องที่สำคัญ น่าติดตาม	3.86	.71	มาก
2. จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจ อยากรู้ อยากเห็น	3.55	.67	มาก
3. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า สามารถนำมาสอนและ นำเสนอได้สะดวก	3.86	.77	มาก
รวมเฉลี่ย	3.75	.48	มาก
ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน			
1. ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นกันเองกับนักศึกษา	3.68	.71	มาก
2. มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เช่น ให้คำชมเชย ยกย่อง ตบมือ	3.95	.72	มาก
3. บรรยากาศการเรียนในห้องเรียน น่าสนใจ อยากจะหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.95	.78	มาก
รวมเฉลี่ย	3.86	.45	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์			
1. การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษา	3.86	.83	มาก
2. ใช้คำถามเพื่อกระตุ้นเร้าความสนใจและสร้างความตระหนัก	3.91	.81	มาก
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตามความสนใจ	3.73	.70	มาก
4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาสะท้อนความคิดของตนเองโดยบันทึกการ เรียนรู้ในแต่ละครั้ง	3.68	.71	มาก
5. สนใจตอบคำถามและสนับสนุนให้นักศึกษาถามและแสดงความคิดเห็น	4.77	.42	มากที่สุด
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วย ความสามารถของตนเอง	4.64	.58	มากที่สุด
7. สนับสนุนให้นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรม สร้างผลงาน ตามข้อตกลง ของกลุ่ม	4.36	.79	มาก

8. เคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.27	.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.15	.25	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้			
1. สื่อมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้นักศึกษาอยากเรียนรู้	4.23	.75	มาก
2. สื่อมีความเหมาะสมกับวัยของนักศึกษา ประหยัดคุ้มค่า	4.22	.72	มาก
3. จัดสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น วิดิทัศน์ สื่อนิทาน สื่อของจริง หลายประเภท และมีจำนวนเพียงพอ	3.91	.81	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	.46	มาก
ด้านการประเมินผล			
1. ใช้วิธีการประเมินที่มากกว่าหนึ่งวิธี	4.73	.45	มากที่สุด
2. ใช้วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.86	.35	มากที่สุด
3. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมิน	3.59	.66	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	.26	มาก
โดยภาพรวมเฉลี่ย	4.05	.15	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .26) ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .25) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .46) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .45) และด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .48) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้เป็นพื้นฐานและรูปแบบ และ 3) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ ซึ่งการใช้รูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นวิเคราะห์และรับประสบการณ์ (Analyze and Experience: AE) ขั้นที่ 2 ขั้นออกแบบและสะท้อนการเรียนรู้

(Design and Reflection: DR) ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างมโนทัศน์ (Concept) ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ (Applying) และขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีการประยุกต์รูปแบบวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียน มีการพัฒนาวิธีสอนโดยคำนึงถึงบริบทและสภาพของผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติคม คาวีรัตน์ (2553 : 169) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (KAECPPAR Model) ประกอบด้วย หลักการ คือ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ วัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ขั้นตอนของรูปแบบ 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก (Knowledge and Awareness: KA) ขั้นที่ 2 การสร้างเสริมความรู้ (Enhancement: E) ขั้นที่ 3 การสร้างผลงาน (Construction: C) ขั้นที่ 4 การนำเสนอผลงาน (Presentation: P) และขั้นที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับ (Assessment and Reflection: AR) ในทุกขั้นตอนมีการดำเนินการขั้นตอนย่อย คือ ขั้นเตรียมการ (Preparing: P) ขั้นปฏิบัติ (Doing: D) ขั้นสรุป (Summarizing: S) โดยมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย หลักการตอบสนอง ระบบสังคม และระบบสนับสนุน 2) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ พบว่า 2.1) ความรู้การสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 2.2) พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 2.3) การใช้ทักษะกระบวนการหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 2.4) การใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 2.5) เจตคติการสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 2.6) ความรับผิดชอบของนักศึกษาหลังการใช้รูปแบบนักศึกษามีความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับดีมาก และ 2.7) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา หวังสิทธิเดช และคณะ (2559 : 56) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอยู่ในระดับดี

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิตก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยรวมโดยรวมมีทักษะการเรียนรู้ดีขึ้นอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีด้านที่นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ในระดับดีมาก 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการใช้เทคนิคสร้างสรรค์ผลงาน ด้านบุคลิกภาพ และ 3) ด้านการแก้ปัญหา ส่วนที่นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ในระดับดี ได้แก่ ด้านการสื่อสารด้วยคำพูด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถดำเนินไป

อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนดำเนินงานอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของโรเจอร์ส (Rogers, 19691-200) ที่มีแนวคิดที่ว่า มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาวะที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและคอยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการการเรียนรู้เป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของโคลบ (Kolb, 1984 : 1-15) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ให้ความรู้หรือการสอนทักษะต่างๆ ผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอยู่ก่อนแล้วผู้สอนพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนดึงประสบการณ์เดิมของตัวเองออกมาใช้ในการเรียนรู้และสามารถแบ่งปันประสบการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างไปจากตนเองให้เพื่อนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโนลส์ (Knowles, 1997 : 1-2) กล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผู้เรียนเป็นกระบวนการภายในอยู่ในความควบคุมของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่างๆ เข้ามาสู่การเรียนการสอน ดังนั้นบทบาทของผู้สอนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความตระหนักและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลของคลอสเมียร์ (Klausmeier, 1985 : 65) ที่ให้แนวคิดว่าการนำเสนอสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรู้จักหรือมีข้อมูลอยู่จะสามารถช่วยผู้เรียนหันมาใส่ใจและรับรู้สิ่งที่จะเรียนรู้ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ผู้สอนควรสอนให้ฝึกจำโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย หากต้องให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระใดๆ ได้เวลานาน สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Richardson, 1997 : 192) ที่มีแนวคิดการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้ความคิดเห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนมีบทบาทในการจัดประสบการณ์ต่างๆ ด้วยตนเองเน้นการส่งเสริมเอกลักษณ์และผลงานของผู้เรียน ร่วมตัดสินใจและแก้ปัญหาพร้อมกันลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองและกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย

3. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล ลักษณะของกิจกรรมเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ไม่ยึดเนื้อหาแต่มุ่งให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในสภาพจริง นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น และกิจกรรมบางกิจกรรมได้ไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นักศึกษาได้พบกับสถานการณ์ใหม่ตลอดเวลา ส่งผลให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงความรู้และพฤติกรรมได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb (1984: 1-15) Knowles (1997 : 1-2) ที่กล่าวว่า การกระตุ้นเร้าความสนใจก่อนให้ความรู้แก่ผู้เรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับนิทานและหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของเซียตี เซนและคณะ (Xiadi Chen and Other, 2005 : 1-20) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ความเป็นอิสระเสรีภาพในการที่จะตัดสินใจ และเลือกกระทำการต่างๆ ตามที่ตนพอใจ และมีความรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น งานวิจัยของสุชาดา หวังสิทธิเดช และคณะ (2559 : 56) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของอาจารย์ พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นของระดับคุณภาพความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมาก งานวิจัยของบุญมา เวียงคำ (2560 : 13) ที่ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์นี้แล้ว นักศึกษามีความสามารถทางด้านทักษะการเรียนรู้ทุกทักษะ อยู่ในระดับดี ยกเว้น ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสร้างสรรค์ผลงาน ประเด็นย่อย การผลิตสื่อนิทาน หุ่น และโรงละคร โดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก อาจารย์ผู้สอนในวิชาอื่นๆ จึงควรจัดให้นักศึกษากลุ่มนี้ได้รับการฝึกฝนทักษะทุกทักษะอย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะจะทำให้ นักศึกษามีทักษะความชำนาญ มีความคล่องแคล่วในทุกทักษะเพิ่มมากขึ้นจนถึงอยู่ในระดับดีมาก ได้

1.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้เพื่อถ่ายโยงความรู้และทักษะการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ

1.3 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนของทักษะการเรียนรู้จะได้ทำให้ครอบคลุมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยติดตามผลกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ว่ามีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ความรู้สึกและด้านทักษะเป็นอย่างไรบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังจากเสร็จสิ้นการใช้รูปแบบการจัดการเรียนเชิงประสบการณ์นี้หรือไม่ อย่างไรบ้าง และ นักศึกษามีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างที่ทำให้การพัฒนาทักษะการเรียนรู้เกิด

2.2 ควรทำการวิจัยศึกษาผลของการฝึกทักษะการเรียนรู้ ฝึกการมีวินัยในตนเองโดยการกำกับตนเอง การมีทักษะสังคม และฝึกการประเมินตนเองของผู้เรียนในช่วงชั้นนี้ และศึกษาผลที่มีต่อลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนด้านจิตพิสัยซึ่งน่าจะส่งผลถึงคุณธรรม จริยธรรม

เนื่องจากการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ สะท้อนความคิดสู่เพื่อน เกิดตัวแบบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กิตติคม คาวีรัตน์. (2553). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาพสำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญมา เวียงคำ. (2560). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิต สาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 8 (2). 13-26.
- สุชาดา หวังสิทธิเดช และคณะ. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย*. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Davies, I.K. (1971). *The Management of Learning*. London : McGraw - Hill.
- Gardner Howard. (1999). *Intelligence reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century*. New York: Basic Books.
- Gordon, J. R. (1998). *Organizational Behavior: A Diagnostic Approach*. (6th ed.). New York: Prentice - Hall.
- John. R.T. and John. D.W. (1994). An overview of cooperative learning. In J.S. Thousand, R.A. Villa & A.I. Nevin(Eds.), *Creativity and collaborative learning*. Baltimore. Maryland: Paul H. Brookes Publishing Co. 31-34.
- Klausmeier. H.J. (1985). *Educational psychology*. 5th ed. New York: Harper & Row.
- Knowles. (1997). *Self-directed Learning: A Guide for Learners and Teacher*. New York: Association Press.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall.
- McCarthy, E. Jerome & Perreault William D, Jr. (1990). *Basic Marketing*. (10th ed). Illinois. Ridchard D. Irwin, Inc.
- Ministry of Education. (2011). Bachelor Degree Qualification Standards in Education Programs (Five-year Program). *Online*. Retrieved May 30, 2020. From: http://www.mua.go.th/users/tqfhed/news/FilesNews/FilesNews6/education5year_m1.pdf.
- Harrow, A. (1972). *A Taxonomy of the Psychomotor Domain : A Guide for Developing Behavioral Objectives*. New York : Longman.
- Richardson Virginia. (1997). *Constructivist teacher education; building new understanding*. London: The Falmer Press.

- Rogers, C.R. (1969). *Freedom To Learn*. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company.
- Simpson, D. (1972). *Teaching Physical Education : A System Approach*. Boston : Houghton Muffin Co.
- Sinlarat, P. (2014). *Principles and Techniques of Learning Management in Higher Education*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Wiggings, G. and McTighe, J. (2004). *Understanding by design*. ASCD publications: USA.
- Xiadi Chen and Other. (2005). "Lifestyles and Health-related quality of life in Japanese school children: a cross-sectional study." *The journal of Preventive Medicine Japan*, 40 (6). 1-20.